

Rada
Unii Europejskiej

Bruksela, 9 listopada 2023 r.
(OR. en)

15270/23

POLCOM 265
COMER 135
UD 251
COHOM 216

PISMO PRZEWODNIE

Od: Sekretarz generalna Komisji Europejskiej (podpisała dyrektor Martine DEPREZ)

Data otrzymania: 8 listopada 2023 r.

Do: Thérèse BLANCHET, sekretarz generalna Rady Unii Europejskiej

Nr dok. Kom.: COM(2023) 689 final

Dotyczy: SPRAWOZDANIE KOMISJI DLA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY dotyczące pozwoleń na wywóz udzielonych w 2022 r. na podstawie rozporządzenia w sprawie handlu niektórymi towarami, które mogłyby być użyte do wykonywania kary śmierci, tortur lub innego okrutnego, niehumanitarnego lub poniżającego traktowania albo karania

Delegacje otrzymują w załączeniu dokument COM(2023) 689 final.

Zał.: COM(2023) 689 final

Bruksela, dnia 8.11.2023 r.
COM(2023) 689 final

SPRAWOZDANIE KOMISJI DLA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

dotyczące pozwoleń na wywóz udzielonych w 2022 r. na podstawie rozporządzenia w sprawie handlu niektórymi towarami, które mogłyby być użyte do wykonywania kary śmierci, tortur lub innego okrutnego, niehumanitarnego lub poniżającego traktowania albo karania

1. Wprowadzenie

Rozporządzenie (UE) 2019/125 w sprawie handlu niektórymi towarami, które mogłyby być użyte do wykonywania kary śmierci, tortur lub innego okrutnego, niehumanitarnego lub poniżającego traktowania albo karania¹ („rozporządzenie”) ma na celu zapobieganie z jednej strony wykonywaniu kary śmierci, a z drugiej – stosowaniu tortur i innego okrutnego, niehumanitarnego lub poniżającego traktowania albo karania w państwach spoza UE. W rozporządzeniu tym towary dzieli się na:

- towary, które nierozdzielnie wiążą się z nadużyciami i w ogóle nie powinny być przedmiotem handlu (załącznik II) oraz
- towary, które mogą mieć zgodne z prawem zastosowania, np. sprzęt służący do egzekwowania prawa (załącznik III) i towary o zastosowaniu leczniczym (załącznik IV).

Handel towarami wymienionymi w załącznikach III i IV podlega pewnym ograniczeniom.

Art. 26 ust. 3 rozporządzenia stanowi, że państwa członkowskie mają obowiązek sporządzać publiczne roczne sprawozdanie z działalności. Sprawozdanie takie musi zawierać informacje o liczbie otrzymanych wniosków, towarach i krajach, których dotyczyły wnioski, oraz o decyzjach podjętych w ich sprawie. Art. 26 ust. 4 stanowi, że Komisja ma obowiązek sporządzać roczne sprawozdanie obejmujące roczne sprawozdania z działalności opublikowane przez państwa członkowskie. To sprawozdanie musi zostać udostępnione publicznie.

W niniejszym sprawozdaniu Komisja przedstawia informacje na temat działań podjętych w 2022 r. przez państwa członkowskie w obszarze wydawania pozwoleń na wywóz towarów², które mogłyby być użyte w celu stosowania tortur lub wykonywania kary śmierci.

Wszystkie państwa członkowskie przekazały informacje na temat liczby pozwoleń na wywóz, których udzielono lub których udzielenia odmówiono na podstawie art. 11 ust. 1 i art. 16 ust. 1 rozporządzenia, oraz na temat odnośnych towarów i państw przeznaczenia. W niektórych przypadkach właściwe organy w państwach członkowskich przekazały również informacje na temat liczby lub ilości towarów objętych pozwoleniami na wywóz oraz kategorii użytkowników końcowych, którym towary te zostały dostarczone.

Pozwolenia wydawane na podstawie rozporządzenia (UE) 2019/125

W art. 11 ust. 1 i art. 16 ust. 1 rozporządzenia ustanowiono wymóg uzyskania pozwolenia na wywóz³ towarów wymienionych odpowiednio w załączniku III i IV.

¹ Dz.U. L 30 z 31.1.2019, s. 1.

² Niniejsze sprawozdanie nie zawiera informacji na temat korzystania przez eksporterów z generalnego unijnego pozwolenia na wywóz, zgodnie z załącznikiem V do rozporządzenia, w odniesieniu do wywozu towarów wymienionych w załączniku IV.

³ W art. 2 lit. d) rozporządzenia „wywóz” zdefiniowano jako „każde wyprowadzenie towarów z obszaru celnego Unii, w tym wyprowadzenie towarów wymagające zgłoszenia celnego oraz wyprowadzenie towarów po ich

Załącznik III zawiera wykaz niektórych towarów, które mogłyby być użyte w celu stosowania tortur lub innego okrutnego, niehumanitarnego lub poniżającego traktowania albo karania. Towary wymienione w załączniku III podzielone są na następujące kategorie: towary zaprojektowane do krępowania ludzi; broń i urządzenia zaprojektowane do celów tłumienia zamieszek lub samoobrony; oraz broń i sprzęt rozpraszające, oślepiające lub drażniące substancje chemiczne przeznaczone do tłumienia zamieszek lub samoobrony i określone substancje powiązane.

Załącznik IV zawiera wykaz niektórych substancji chemicznych, które mogą być użyte do przeprowadzania egzekucji poprzez podanie śmiertelnego zastrzyku.

Poza przypadkami zastosowania generalnego unijnego pozwolenia na wywóz, o którym to pozwoleniu mowa w załączniku V, w odniesieniu do wywozu towarów wymienionych w załączniku IV należy uzyskać pozwolenie na wywóz od właściwych organów w odpowiednim państwie członkowskim, wymienionych w załączniku I do rozporządzenia.

Wywozu do miejsc przeznaczenia wymienionych w generalnym unijnym pozwoleniu na wywóz można z reguły dokonać bez uzyskania od państwa członkowskiego pozwolenia indywidualnego lub globalnego. Do tej pory państwa nienależące do UE umieszczano w załączniku V, pod warunkiem ratyfikacji przez nie odpowiedniej umowy międzynarodowej zobowiązującej do zniesienia kary śmierci w odniesieniu do wszystkich przestępstw. W przypadku państw, które nie są członkami Rady Europy, oznacza to konieczność uprzedniej ratyfikacji bez zastrzeżeń Drugiego protokołu fakultatywnego do Międzynarodowego paktu praw obywatelskich i politycznych.

Jeżeli istnieją jednak uzasadnione wątpliwości co do zdolności eksportera do spełniania warunków tego pozwolenia lub przestrzegania przepisów w zakresie kontroli wywozu, właściwy organ może zakazać temu eksporterowi korzystania z generalnego unijnego pozwolenia na wywóz.

Art. 20 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2019/125 stanowi, że pozwolenie na wywóz udzielane przez państwo członkowskie może być pozwoleniem indywidualnym (pozwolenie udzielane na wywóz na rzecz jednego użytkownika końcowego lub odbiorcy w państwie nienależącym do UE) lub globalnym (pozwolenie udzielane na wywóz na rzecz co najmniej jednego określonego użytkownika końcowego lub dystrybutora w co najmniej jednym określonym państwie nienależącym do UE)⁴.

W art. 3, 4 i 5 rozporządzenia zakazano odpowiednio wywozu, przywozu i tranzytu towarów wymienionych w załączniku II. Właściwe organy mogą

składowaniu w wolnym obszarze celnym w rozumieniu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013”.

⁴ „Pozwolenie indywidualne” w pełni zdefiniowano w art. 2 lit. p). „Pozwolenie globalne” w pełni zdefiniowano w art. 2 lit. q).

udzielić odstępstwa od tego zakazu, ale wyłącznie pod warunkiem wykazania, że dane towary będą użyte jedynie w celu ich publicznego wystawienia w muzeum (w państwie nienależącym do UE albo, zgodnie z art. 4, w państwie członkowskim) ze względu na ich znaczenie historyczne.

2. Pozwolenia, których udzielono i których udzielenia odmówiono

W 2022 r. łączna liczba zgłoszonych pozwoleń wyniosła 246, przy czym ich udzielenie zgłosiło 10 państw członkowskich. Pozostałe państwa członkowskie poinformowały Komisję, że nie otrzymały wniosków o udzielenie pozwolenia na podstawie rozporządzenia, co sugeruje ograniczoną aktywność w tej dziedzinie. Tak jak w poprzednich sprawozdaniach, ilość danych nie pozwala na wyciągnięcie odpowiednio udokumentowanych wniosków.

Ponieważ w definicjach terminów „pozwolenie indywidualne” i „pozwolenie globalne” w art. 2 rozporządzenia nie zawarto elementu ilościowego, wskazanie liczby udzielonych pozwoleń nie pozwala określić liczby ani ilości towarów objętych tymi pozwoleniami. W informacjach przekazywanych Komisji przez państwa członkowskie zazwyczaj nie dokonuje się rozróżnienia między pozwoleniami indywidualnymi a pozwoleniami globalnymi.

Państwa członkowskie poinformowały, że w 2022 r. odrzuciły 9 wniosków o pozwolenie na wywóz. Zgłaszane przypadki odmów dotyczyły towarów wymienionych w załączniku III kod 3.1⁵ przeznaczonych na wywóz na Białoruś, do Brazylii, do Chin, na Filipiny, do Indii, do Izraela i do Republiki Południowej Afryki, natomiast towary wymienione w załączniku III kod 2.2⁶ były przeznaczone na wywóz do Algierii. Odrzucono również wniosek o transakcję dotyczącą towarów wymienionych w załączniku IV kod 1.1⁷, przeznaczonych na wywóz do Indonezji.

W art. 3, 4 i 5 rozporządzenia zakazano odpowiednio wywozu, przywozu i tranzytu towarów wymienionych w załączniku II. Zgodnie z rozporządzeniem właściwe organy mogą udzielić odstępstwa od tego zakazu, ale wyłącznie pod warunkiem wykazania, że dane towary będą użyte jedynie w celu ich publicznego wystawienia w muzeum (w państwie nienależącym do UE albo, zgodnie z art. 4, w państwie członkowskim) ze względu na ich znaczenie historyczne. Właściwe organy zgłosiły brak udzielenia takich odstępstw w 2022 r.

Załącznik 1 do niniejszego sprawozdania zawiera informacje na temat liczby pozwoleń na wywóz udzielonych przez właściwe organy krajowe w 2022 r. według kategorii towarów (załączniki III i IV do rozporządzenia). Towary wywożone na podstawie generalnego unijnego pozwolenia na wywóz (załącznik V) nie zostały uwzględnione w danych dotyczących liczby udzielonych pozwoleń.

Załącznik 2 zawiera informacje na temat liczby zgłoszonych odmów wywozu według kategorii towarów (załączniki III i IV).

⁵ Przenośna broń i sprzęt do podawania lub rozprowadzania dawki obozwiądniającej lub drażniącej substancji chemicznej.

⁶ Pałki elektryczne.

⁷ Krótko lub średnio długo działające barbituranowe środki znieczulające.

Załącznik 3 zawiera informacje na temat liczby wniosków zatwierdzonych i odrzuconych w latach 2017–2022.

Załącznik 4 zawiera informacje na temat liczby zgłoszonych pozwoleń na wywóz wydanych przez państwa członkowskie w odniesieniu do towarów wymienionych w załączniku III.

Załącznik 5 zawiera informacje na temat zgłoszonych miejsc przeznaczenia towarów, na których wywóz udzielono i odmówiono pozwolenia, w odniesieniu do towarów wymienionych w załączniku III.

W *załączniku 6* podsumowano przekazane Komisji informacje na temat zgłoszonego zastosowania końcowego wywozu, na który udzielono pozwoleń w odniesieniu do towarów wymienionych w załączniku III.

Załącznik 7 zawiera przegląd towarów wymienionych w załączniku III, na wywóz których udzielono pozwolenia, oraz miejsca ich przeznaczenia.

Załącznik 8 zawiera informacje na temat liczby zgłoszonych pozwoleń na wywóz wydanych przez państwa członkowskie w odniesieniu do towarów wymienionych w załączniku IV.

Załącznik 9 zawiera informacje na temat zgłoszonych miejsc przeznaczenia towarów, na których wywóz udzielono i odmówiono pozwolenia, w odniesieniu do towarów wymienionych w załączniku IV.

W *załączniku 10* podsumowano przekazane Komisji informacje na temat zgłoszonego zastosowania końcowego wywozu, na który udzielono pozwoleń w odniesieniu do towarów wymienionych w załączniku IV.

Załącznik 11 zawiera przegląd towarów wymienionych w załączniku IV, na wywóz których udzielono pozwolenia, oraz miejsca ich przeznaczenia.